

BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE

169/2019.

Készült a Képviselő-testület 2019. december 11-i ülésre
Készítette: Páll Zsuzsanna zöldfelületvédelmi-ügyintéző

Tárgy: Javaslat az elfogadott Élő Bolygók -
klímavédelmi és alkalmazkodási cselekvési terv
pontjainak kiegészítéséről

Tisztelt Képviselő-testület!

2019. november 20-án került sor a 144/2019. számú Javaslat klímavédelmi és alkalmazkodási cselekvési terv kidolgozására című képviselőtestületi előterjesztés megtárgyalására.

A tárgyalás eredményeként Budapest XVI. kerület Képviselő-testülete a 325/2019 sz. határozatában azt a döntést hozta, hogy „*kiemelten fontos a klímavédelem és az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülés, és tekintettel arra, hogy az előterjesztést készítő kifejezetten kérte, és a Képviselő-testület e célból halasztotta el előző képviselő-testületi üléséről Mizsei László előterjesztésének megtárgyalását, hogy legyen kellő idő a szakbizottságnak, hogy megtárgyalja a módosító javaslatokat, így semmilyen olyan módosító javaslatról, mely olyan témát vet fel, mely a Környezet- és Klímavédelmi Bizottság ülésen nem vetődött fel, felelősséggel dönteni nem lehet, ezért úgy döntött, hogy ezekre a módosító javaslatokra a Környezet- és Klímavédelmi Bizottság álláspontjának megismerése után térjen vissza.*”

A képviselőtestületi ülésen Abonyi János, Csizmazia Ferenc, Hollai Gábor, Vajda Zoltán és Nemes Gábor összesen hat darab csatlakozó határozati javaslatot nyújtott be a helyszínen, az eredeti, már kiegészítésre került Élő Bolygók - klímavédelmi és alkalmazkodási cselekvési tervhez.

Ezen hat pont kiegészítő javaslatok, mivel a cselekvési tervet nem módosítják, hanem új pontokat határoznak meg.

Mivel a képviselő-testületi ülésen és azóta sem érkezett magyarázat a módosító javaslatokhoz, mint előterjesztő kénytelen voltam utánajárni a csatlakozó határozati javaslatokban foglaltaknak. Ami elsöre feltűnt, hogy a javaslatok megegyeznek a Fővárosi Önkormányzat 2019. november 5-i alakuló ülésén a klímavészhelyzet kihirdetéséhez kapcsolódóan elfogadott javaslatokkal egy kivétellel.

Természetesen a hat határozati javaslatról a képviselő-testületnek kell meghoznia a döntést.

Az alábbiak szerint fogalmazom meg személyes véleményemet egyenként a benyújtani kívánt új pontokról:

Csatlakozó határozati javaslat I.

Budapest Főváros XVI. kerületei Önkormányzat Képviselő-testülete kinyilvánítja, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés előmozdítása az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből fakadóan, a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzata is kötelességének tekinti.

Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdés így szól: „(1) A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”

Mint látható az éghajlatváltozás elleni fellépés előmozdítása nem következik Alaptörvényből.

Csatlakozó határozati javaslat II.

„Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete elhatározza, hogy a széndioxid-kibocsátására közvetlenül vagy közvetve kiható minden döntési javaslatról az éghajlatváltozásra gyakorolt hatás és éghajlatváltozásra gyakorolt hatás és az egyéb környezeti hatások vizsgálatának ismeretében, az éghajlatváltozás elleni fellépés szempontjainak elsőbbséget biztosítva dönt.

Az elv szép és követendő, bár a világ tudósai vitatkoznak azon, hogy a szén-dioxid kibocsájtás milyen mértékben járul hozzá a Föld felmelegedéséhez. Sajnos a határozati javaslat megfogalmazása túlságosan általános hiszen széndioxid-kibocsájtásra közvetlen vagy közvetve kiható hatása értelmezhetetlen, hisz az emberi légzés is hat a széndioxid kibocsájtásra közvetlenül, hisz széndioxidot lélegzünk ki. Nyilván nem erre gondolt a módosító javaslatot betervező, de annyira általános a megfogalmazás, hogy nehezen értelmezhető.

Csatlakozó határozati javaslat III.

„Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete elhatározza, hogy a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhausban 1998. június 25-én elfogadott Egyezményvel összhangban a Budapest, Főváros XVI. kerületi Önkormányzat és tulajdonában álló gazdasági társaságok működésében biztosítja az éghajlatváltozásra vonatkozó környezeti információk teljes nyilvánosságát és a nyilvánosság részvételét a döntési folyamatokban.”

Aarhausi Egyezményt a magyar országgyűlés 2001. évi LXXXI. törvénnyel hirdette ki Magyarországon, így a jogszabályban foglaltak mindenkire egyaránt vonatkoznak. A törvény itt olvasható: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0100081.tv>

Csatlakozó határozati javaslat IV.

„Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a Polgármestert, hogy végeztesse el a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat, annak intézményei és a legalább többségi befolyása alatt álló gazdasági társaságai működésének átfogó felmérését az éghajlatváltozásra gyakorolt hatások, azok mértéke és mibenléte szempontjából.

Csatlakozó határozati javaslat V.

„Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a Polgármestert, hogy az éghajlatváltozás hatásaira is figyelemmel, készíttessen a rendkívüli időjárási helyzetek (így különösen a felhőszakadás, hőség, légszennyezettség és szélvihar) esetére irányadó intézkedési terveket és azokról tájékoztassa a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselőtestületét.”

A fenti rendkívüli időjárási helyzetekre vonatkozóan a Katasztrófavédelem által országosan kidolgozott 2011. évi CXXVIII. törvény **a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról** törvénynek megfelelően a Katasztrófa védelem központilag ad ki információkat. pl. Hőségriadóra vonatkozóan az ANTSZ által a WHO ajánlái alapján kidolgozott hőségriadó különböző fokozatokat állapít meg. Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság az egész országot lefedő kirendeltségei biztosítják a szükséges intézkedések végrehajtását az egész ország területén. A XVI. kerületnek is van Önkormányzati Közbiztonsági Referense, aki tervezi és szervezi a védekezést.

Ez a törvény részletesen leírja a katasztrófák típusait, a hozzájuk tartozó intézkedésekkel, megelőzési feladatokkal, védekezési lehetőségekkel és helyreállítási feladatokat is koordinálja.

A katasztrófavédelemről szóló törvény rögzíti a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének feladatait, mely között ott van 9. pont 12.§ f. pontja, ami tartalmazza, az éves feladattervben meghatározza a polgármesterek felkészítésével kapcsolatos feladatokat. A törvény 11. részének 15. pontja teljes egészében a polgármester feladatait rögzíti:

15. § (1) A polgármester (a fővárosban a főpolgármester) az illetékességi területén irányítja és szervezi a felkészülés és a védekezés feladatait. E feladatok végrehajtására - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve egyetértésével - közfoglalkoztatási támogatást igényelhet az erre a célra létrehozott költségvetési előirányzat terhére, a külön jogszabályban meghatározottak szerint.

(2) A polgármester a felkészülés keretében:

a) felelős a települési (a fővárosban kerületi) veszély-elhárítási tervek elkészítéséért, valamint a helyi lehetőségek figyelembevételével a védekezés feltételeinek a biztosításáért,

b) irányítja a védekezésre való felkészítést,

c) gyakorolja katasztrófavédelmi ügyekben az elsőfokú polgári védelmi hatósági jogkört, amit jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe,

d) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a területi, települési, kerületi és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe kiképzésre és gyakorlatra osztja be,

e) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési polgári védelmi szervezet megalakításáért,

f) gondoskodik az illetékességi területen élő vagy tartózkodó személyek részére a katasztrófaveszélyekről szóló, a magatartási szabályokat is tartalmazó tájékoztatásról,

g) a gazdálkodó szervezetek részére határozattal elrendeli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetek megalakítását és az alkalmazás feltételeinek biztosítását,

h) biztosítja a lakosság riasztására szolgáló és a közigazgatási területén lévő, rendelkezésre bocsátott technikai berendezések működtetését,

i) részt vesz a feladatainak ellátása érdekében, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek által szervezett felkészítéseken,

j) kijelöli a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladataiban közreműködő közbiztonsági referenst.

(3) A főpolgármester és a megyei közgyűlés elnöke szervezi és irányítja a fővárosi és a megyei önkormányzat közfeladataihoz kapcsolódó katasztrófavédelmi tevékenységet.

16. § A polgármester a településen a védekezés során:

a) a 46. § (3) bekezdésében meghatározott kivétellel a hivatásos katasztrófavédelmi szerv szakmai iránymutatása mellett irányítja a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenységet,

b) halasztást nem tűrő esetben átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges intézkedéseket, és erről haladéktalanul értesíti a település szerint illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetőjét és a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökét,

c) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a katasztrófavédelem érdekében határozattal polgári védelmi szolgálatra kötelezi,

d) szervezi és irányítja a lakosság védelmét, kitelepítését, kimenekítését, befogadását és visszatelepítését,

e) szervezi és irányítja az anyagi javak védelmét, a lakosság létfenntartásához szükséges anyagi javakkal történő ellátását,

f) a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének rendelkezése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával - elrendeli a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazását,

g) együttműködik más települések polgármestereivel, a védekezésbe bevont más szervezetekkel a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásában.

Csatlakozó határozati javaslat VI.

„Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a Polgármestert, hogy terjesszen a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete elé olyan intézkedési tervet, amely biztosítja, hogy a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat, annak intézményei és tulajdonában álló gazdasági társaságok működése 2030. belül karbon semlegessé, majd ezt követően teljes egészében zöldenergián alapulóvá válják.”

A Fővárosi Önkormányzat nem volt olyan merész, hogy határidőt szabjon meg saját magának. A Fővárosi Önkormányzat érdemi döntése így szól:

„Felkéri a főpolgármestert, hogy terjesszen a Fővárosi Közgyűlés elé olyan intézkedési tervet, amely biztosítja, hogy a Fővárosi Önkormányzat, annak intézményei és a tulajdonában álló gazdasági társaságok működése ésszerű időn belül karbonsemlegessé, majd ezt követően teljes egészében zöldenergián alapulóvá válják.

határidő: 2020. december 31.

felelős: főpolgármester”

Nyilvánvalóan azért voltak óvatosak, mert ők is igen bizonytalanok ebben a kérdésben. Mivel a Fővárosi Önkormányzat Klímavészhelyzetet hirdetett ki, reméljük, hogy ez nem csak szavakban marad, hanem tettekben is, megnyilvánul majd, például segítséget adnak a kerületi önkormányzatok részére a karbonsemlegesség eléréséhez.

A Képviselő-testület kérése, hogy a Környezet- és Klímavédelmi Bizottság következő ülésén a fenti hat pontot a bizottság szakmailag tekintse át és tárgyalja meg, hogy az ezt követő Képviselő-testületi ülés elé már szakmailag véleményezett, határozati javaslatokkal kerüljön. Remélem, hogy az előterjesztéssel tudtam segíteni a bizottság munkáját.

Határozati javaslat I:

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete kinyilvánítja, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés előmozdítása az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből fakadóan, a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzata is kötelességének tekinti.

Határidő: a cselekvési tervbe illesztésre 2019. december 16.

Felelős: Kovács Péter polgármester
(elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel)

Határozati javaslat II:

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete elhatározza, hogy a széndioxid-kibocsátására közvetlenül vagy közvetve kiható minden döntési javaslatról az éghajlatváltozásra gyakorolt hatás és éghajlatváltozásra gyakorolt hatás és az egyéb környezeti hatások vizsgálatának ismeretében, az éghajlatváltozás elleni fellépés szempontjainak elsőbbséget biztosítva dönt.

Határidő: a cselekvési tervbe illesztésre 2019. december 16.

Felelős: Kovács Péter polgármester
(elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel)

Határozati javaslat III:

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete elhatározza, hogy a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban 1998. június 25-én elfogadott Egyezményrel összhangban a Budapest, Főváros XVI. kerületi Önkormányzat és tulajdonában álló gazdasági társaságok működésében biztosítja az éghajlatváltozásra vonatkozó környezeti információk teljes nyilvánosságát és a nyilvánosság részvételét a döntési folyamatokban.

Határidő: a cselekvési tervbe illesztésre 2019. december 16.
Felelős: Kovács Péter polgármester
(elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel)

Határozati javaslat IV:

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete felkéri a Polgármestert, hogy végeztesse el a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat, annak intézményei és a legalább többségi befolyása alatt álló gazdasági társaságai működésének átfogó felmérését az éghajlatváltozásra gyakorolt hatások, azok mértéke és mibenléte szempontjából.

Határidő: a cselekvési tervbe illesztésre 2019. december 16.
Felelős: Kovács Péter polgármester
(elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel)

Határozati javaslat V:

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete felkéri a Polgármestert, hogy az éghajlatváltozás hatásaira is figyelemmel, készíttessen a rendkívüli időjárási helyzetek (így különösen a felhőszakadás, hőség, légszennyezettség és szélvihar) esetére irányadó intézkedési terveket és azokról tájékoztassa a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselőtestületét.

Határidő: a cselekvési tervbe illesztésre 2019. december 16.
Felelős: Kovács Péter polgármester
(elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel)

Határozati javaslat VI:

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete felkéri a Polgármestert, hogy terjesszen a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete elé olyan intézkedési tervet, amely biztosítja, hogy a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat, annak intézményei és tulajdonában álló gazdasági társaságok működése 2030. belül karbon semlegesé, majd ezt követően teljes egészében zöldenergián alapulóvá válják.

Határidő: a cselekvési tervbe illesztésre 2019. december 16.
Felelős: Kovács Péter polgármester
(elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel)

Budapest, 2019. december 2.

Kovács Péter
polgármester

Törvényességi szempontból megfelelő:

dr. Csomor Ervin
jegyző

Tárgyalja a Környezet- és Klímavédelmi Bizottság